

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Γ' εξάμηνο

Γεώργιος Παπαϊωάννου

Χρηματοδότηση

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται
σε άδειες χρήσης Creative Commons

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Γ' εξάμηνο

- Το μάθημα:

- σκοπός – στόχοι και περιεχόμενα
- δομή – διαδικασία

υπό συζήτηση στο σημερινό μάθημα

- Το μάθημα:

- Διάθεση υλικού ασύγχρονα στο e-class
- Εργασίες και δράσεις
- Επικοινωνία: gparaioua@ionio.gr

Εισαγωγικά στις Νέες Τεχνολογίες

- **Κανόνας 1ος:** ΑΠΟΒΟΛΗ ΑΓΧΟΥΣ...
- **Κανόνας 2ος:** Η απάντηση σε αυτό που σκέφτεσαι είναι 'Ναι, θα τα καταφέρεις...'
- **Κανόνας 3ος:** Ο υπολογιστής είναι εντελώς χαζός. Γι' αυτό: ΥΠΟΜΟΝΗ!!!
- **Κανόνας 4ος:** Εσύ δεν είσαι χαζός σε καμιά περίπτωση.
- **Κανόνας 5ος:** Εσύ πρέπει να πεις στον υπολογιστή τι να κάνει με τρόπο που να το καταλάβει. Αλλιώς, είπαμε, ο υπολογιστής είναι χαζός και δε θα το κάνει.
- **Κανόνας 6ος:** Αν δεν μπορείς, ΡΩΤΑ!!!

NT και μουσείο: γιατί;

- Για διαχείριση συλλογών – καταγραφή αντικειμένων (βάσεις δεδομένων)
- Για παρουσίαση και ερμηνεία στις εκθέσεις (πολυμέσα)
- Για αξιοποίηση διαδικτύου:
  - ενημέρωση,
  - εκπαιδευτικό υλικό,
  - εικονικές εκθέσεις
- Για εκδόσεις (CD-ROMs, e-book, e-publication)
- Για τη διοίκηση και τη διαχείριση όλου του μουσείου (π.χ. μισθοδοσία, πωλητήριο, σύστημα εισιτηρίων)
- Για την επικοινωνία

Ιστορία των ΤΠΕ στα μουσεία

- **ΤΠΕ = Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας**
- **Δεκαετία 1960:** Πρώιμο ενδιαφέρον, αλλά ελάχιστες εφαρμογές
  - Smithsonian Museum
  - Museum Computer Group, USA (MCN)
  - Information Retrieval Group of the Museums Association, UK (IRGMA), πρόδρομος της σημερινής Museum Documentation Association (MDA)

Ιστορία των ΤΠΕ στα μουσεία

- **Δεκαετία 1970: Αλλαγές!**
- Εμφανίζονται οι πρώτοι mini υπολογιστές
- Αυξημένες οι πιέσεις για σωστή διαχείριση και καταγραφή της πολιτισμικής κληρονομιάς
- Πρώτα μεγάλα προγράμματα καταγραφής
  - Inventaire Général, Γαλλία (IG)
  - National Inventory Programme, Καναδάς (NIP)
- Δραστηριοποιείται σχετικά η Διεθνής Επιτροπή Τεκμηρίωσης CIDOC του ICOM

Ιστορία των ΤΠΕ στα μουσεία

- **Δεκαετία 1980:** Η εξάπλωση!
- Υπολογιστές στα μουσεία
- Τοπικά δίκτυα στα μουσεία
- Εμπορικές ηλεκτρονικές εφαρμογές στα μουσεία (κυρίως για τεκμηρίωση)
- Προδρομικές εφαρμογές παρουσίασης και ερμηνείας

Ιστορία των ΤΠΕ στα μουσεία

- **Δεκαετία 1990:** Τα πολυμέσα – το διαδίκτυο!!
- Χρήση για τεκμηρίωση
- Πολυμεσικές εφαρμογές στις εκθέσεις
- Μουσειακές ιστοσελίδες
- Μουσειακοί ιστότοποι
- Εικονικά Μουσεία
- Αναπτυγμένα γραφικά

Ιστορία των ΤΠΕ στα μουσεία

- **Δεκαετία 2000:** Στο προσκήνιο!
- Διάχυση πληροφορίας (αλλά και σύγχυση...)
- Διαδραστικότητα
- Εικονική πραγματικότητα
- Τρισδιάστατος εικονικός κόσμος
- Μια άλλη ζωή (αληθινή, ψεύτικη, κάτι ανάμεσα;)
- Κύριος σύνδεσμος αρχειονομίας, βιβλιοθηκονομίας, μουσειολογίας

Στην Ελλάδα

- 1990: Το Μουσείο Μπενάκη ιδρύει Τμήμα Τεκμηρίωσης
- Ινστιτούτα Πολιτισμικής Πληροφορικής (Κρήτη, Ξάνθη, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, αλλού)
- Προγράμματα σπουδών (Μυτιλήνη, Κρήτη, Ξάνθη, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, αλλού)
- Κέντρα Τεκμηρίωσης
- Δημιουργία και διάθεση υλικού με την αξιοποίηση κρατικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων ('Κοινωνία της Πληροφορίας')
- Μουσεία με έντονο το στοιχείο των ΤΠΕ (Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)

ΤΠΕ & καταγραφή/τεκμηρίωση

- Στο μουσείο, στη βιβλιοθήκη και στο αρχείο όλες οι υπηρεσίες στηρίζονται σε μια βάση:
- Πρόκειται για το πολύπλοκο πλέγμα πληροφοριών περί του αντικειμένου (μουσειακού, αρχειακού, βιβλιακού)
- Απαιτείται οργανωμένο σύστημα για
  - την καταγραφή
  - τη φύλαξη
  - την ανταλλαγή
  - τη σύνδεση
  - την ανάκτηση
  - τη σύνθεση ... των πληροφοριών

ΤΠΕ & καταγραφή/τεκμηρίωση

- Πληροφορία στο μουσειακό αντικείμενο:
  - Φυσική περιγραφή (υλικό, διαστάσεις, σχήμα, χρώματα)
  - Κατάσταση και επεμβάσεις συντήρησης
  - Χρήσεις του ως αντικειμένου
  - Χρήσεις του ως μουσειακού αντικειμένου
  - Ιστορία
  - Καλλιτεχνική αξία
  - Σύνδεση με άλλα (τα παράλληλά του)
  - Διαχείριση (πώς έφτασε στο μουσείο...)
  - Άλλων τύπων πληροφορία...

ΤΠΕ & καταγραφή/τεκμηρίωση

- Τα πλεονεκτήματα των ΤΠΕ:
  - Δυνατότητα πολύ-σύνδεσης πληροφοριών
  - Αποφυγή επαναλήψεων και κόπυ (σχεσιακές βάσεις δεδομένων)
  - Γρήγορη/εύκολη ανάκτηση
  - Σύνθετες/συνδυαστικές αναζητήσεις
  - Δυνατότητες επεξεργασίας
  - Ευκολία αλλαγών/ενημερώσεων
  - Ασφάλεια/έλεγχος πρόσβασης
  - Πρότυπα (ορολογία, σταθερές)
  - Μεταφορά σε άλλο σύστημα

ΤΠΕ & καταγραφή/τεκμηρίωση

- Τα μειονεκτήματα των ΤΠΕ:
  - Υψηλό κόστος, ιδιαίτερα στην αρχή
  - Εκπαίδευση προσωπικού
  - Εξοικείωση προσωπικού
  - Εξάρτηση από εταιρίες/επαγγελματίες της πληροφορικής
  - Χρονοβόρα η εισαγωγή δεδομένων

ΤΠΕ & καταγραφή/τεκμηρίωση

- Το κέρδος από την επιτυχή ένταξη των ΤΠΕ:
  - Πολύτιμη βάση για όλη τη λειτουργία του μουσείου
  - Δημοσίευση ειδικών καταλόγων/γενικών βιβλίων
  - Σχεδιασμός δημοσίου πρόσωπου του μουσείου
  - Απαντήσεις σε ερωτήσεις κοινού
  - Νομικά και διοικητικά θέματα
  - Παρουσίαση συλλογών στο κοινό